

A KÚRIA
mint felülvizsgálati bíróság
i t é l e t e

Az ügy száma: Mfv.VIII.10.157/2022/8.

A tanács tagjai: Dr. Hajdu Edit a tanács elnöke
Dr. Mészárosné dr. Szabó Zsuzsanna előadó bíró
Dr. Stark Marianna bíró
Dr. Tánczos Rita bíró
Szolnokiné dr. Csernay Krisztina bíró

A felperes: felperes neve
cím1

A felperes képviselője:
Dr. Horváth Tamás Vilmos ügyvéd
cím2

Az alperes: alperes neve
cím3

Az alperes képviselője:
Dr. Kiss D. Csaba ügyvéd
cím4

A per tárgya: jogellenes jogviszony megszüntetés jogkövetkezménye

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél: felperes

A másodfokú bíróság neve és a jogerős határozat száma:

Fővárosi Ítéltábla 2.Mf.31.135/2022/4.

Az elsőfokú bíróság neve és a határozat száma:

Fővárosi Törvényszék 16.M.70.829/2021/14.

Rendelkező rész

A Kúria a Fővárosi Ítéltábla 2.Mf.31.135/2022/4. számú ítéletét hatályában fenntartja.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az alperesnek – 15 nap alatt – 50.000 (ötvenezer) forint és 13.500 (tizenháromezer-ötszáz) forint áfa felülvizsgálati eljárási költséget.

A felülvizsgálati eljárásban felmerült 62.870 (hatvankétezer-nyolcszázhetven) forint felülvizsgálati eljárási illeték az állam terhén marad.

Az ítélet ellen további felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

[1] A felperes 2019. július 1-től állt fizikai alkalmazottként munkaviszonyban az alperesnél havi 161.000 forint bruttó alapbér mellett. Írásbeli munkaszerződést a felek nem írtak alá. Munkaviszonyát az alperes 2020. július 10-én azonnali hatállyal, szóban, indokolás nélkül szüntette meg.

[2] Az alapeljárásban eljáró elsőfokú bíróság megállapította, hogy az alperes intézkedése jogellenes volt, mivel a munkaszerződést megkötni és megszüntetni is csak írásban lehet. A szóbeli felmondás jogellenességére tekintettel alkalmazhatónak találta a felmondáshoz kapcsolódó jogkövetkezményeket megállapítva, hogy a felperes a kárenyhítési kötelezettségének nem tett eleget, mert a kilépő papírjainak átvételét követően nem igényelt álláskeresői járadékot. Erre tekintettel a megszerezhető járadék összegével csökkentett másodlagos kereseti kérelmet találta megalapozottnak.

[3] Az alperes fellebbezése folytán eljáró másodfokú bíróság végzésével az elsőfokú bíróság ítéletét nem fellebbezett részében nem érintette, fellebbezett részében hatályon kívül helyezte, és az elsőfokú bíróságot új eljárásra és új határozat hozatalára utasította.

A felperes keresete és az alperes ellenkérelme

[4] A megismételt eljárásban a felperes keresetében a munkaviszony jogellenes megszüntetésének jogkövetkezményeként 2020. július 10-től - 2021. februárig elmaradt jövedelem címén járó kártérítésként 628.705 forint és annak kamata megfizetésére kérte kötelezni az alperest perköltség viselés mellett.

[5] Az alperes a kereset elutasítását kérte.

Az első- és a másodfokú bíróság ítélete

[6] A Fővárosi Törvényszék 16.M.70.829/2021/4. számú ítéletével a jogellenes jogviszony megszüntetés miatt kötelezte alperest, hogy fizessen a felperesnek kártérítésként 628.705 forintot annak kamatával. Kötelezte továbbá az alperest perköltség és illeték viselésére.

[7] Az elsőfokú bíróság a megismételt eljárásban – a másodfokú bíróság iránymutatása szerint – folytatta le a bizonyítási eljárást.

[8] Kifejtette, hogy a perben az alperes volt a bizonyításra kötelezett fél. Vitatta ugyanis, hogy a kár bekövetkezett, azt állította a perben, hogy a felperesnek a releváns időszakban volt munkaviszonya és ebből származó jövedelme.

[9] A felperest ismételten meghallgatta az elsőfokú bíróság, aki akként nyilatkozott, hogy próbálkozott különböző cégeknél, így rendezvényszervezéssel foglalkozónál is, elhelyezkedni illetve bolti eladóként munkát vállalni. Nyilatkozott arról, hogy jellemzően interneten keresett állást, a megadott telefonszámokon jelentkezett, illetve volt, amikor önéletrajzot is küldött, valamint figyelemmel kísérte a Facebook-on fellelhető lehetőségeket. Nyilatkozott arról, hogy mindez a Covid járvány időszaka alatt történt, így jellemző volt, hogy akiket a lezárás időszaka alatt elküldtek vagy fizetés nélküli szabadságon voltak, azokat vették vissza a munkáltatók.

[10] Az elsőfokú bíróság rögzítette, hogy a felperes 8 általános iskolai végzettséggel rendelkezik, munkatapasztalata az autókozmetika területén volt a perbeli időszakban, más munkahelye nyilatkozata szerint „nem nagyon volt”.

[11] A felperes korábbi előadását kiegészítve 2022. március 10-én azt adta elő, hogy próbált elhelyezkedni autókozmetikával, autómosással, autófóliázással foglalkozó cégnél, a kereskedelemben is, így a cég neve-nál eladóként, árufeltöltőként, illetve olyan helyen munkát vállalni, ahol a korábban alperesnél szerzett munkatapasztalatát hasznosítani tudta volna.

[12] Nyilatkozott arról, hogy jórészt telefonon jelentkezett, ez volt megadva ugyanis a hirdetéseknel, amikor visszahívást ígértek, többnyire azonban még visszajelzést sem kapott. Utalt továbbá arra, hogy az elhelyezkedést nehezítette pánikbetegsége.

[13] A felperes az általa előadottak bizonyítékául fénymásolatban képernyőfotókat csatolt azon álláslehetőségekről, amelyeket fellelt és amelyekre jelentkezett, illetve amelyek olyanként merültek fel, amelyek megfelelhetek az ő képzettségének, végzettségének, tapasztalatának.

[14] Alperes előadta, hogy tudomása szerint a felperes a perbeli időszakban dolgozott, ennek kapcsán szintén az internetről származó fotókat csatolt.

[15] Az elsőfokú bíróság szerint a felperes hitelt érdemlően igazolta, hogy az alperes e körben tett előadása nem felel meg a valóságnak, annál a munkáltatónál, amelyre alperes

hivatkozott, a perbeli időszakban nem dolgozott, évekkel korábban, rövid ideig foglalkoztatták itt.

[16] Az alperes a peres iratokhoz csatolta azokat az álláshirdetéseket, munkalehetőségeket, amelyekre a felperes jelentkezhetett volna. Ezek alapján az elsőfokú bíróság azt állapította meg, hogy az álláshirdetések olyan jellegűek voltak, amelyekre jellemzően telefonon, interneten vagy e-mailben lehetett jelentkezni. Az álláslehetőségek között voltak olyanok, amelyeknek nyilvánvalóan a felperes végzettsége, képzettsége alapvetően nem feleltethető meg, így például a könyvelő asszisztensi munkakör vagy a pék munkakör.

[17] Az elsőfokú bíróság elfogadható felperesi nyilatkozatnak tartotta, hogy igyekezett olyan munkakört találni, amely egyező vagy hasonló volt a korábban betöltött munkakörrel, vagyis, hogy a felperes hasznosítani kívánta a korábban megszerzett tapasztalatát.

[18] A bíróság egyetértett a felperes azon hivatkozásával, hogy nem lehet eltekinteni attól, miszerint a perbeli időszak, vagyis a 2020 júliustól 2021 februárjáig terjedő időszak a járvánnyal nagyon súlyosan érintett volt, lezárásokról született döntés, sokan veszítették el munkájukat, vagy voltak kénytelenek azt szüneteltetni.

[19] Az elsőfokú bíróság utalt a Kúria joggyakorlatelemző csoportja részéről kifejtett azon álláspontra, hogy a munkavállaló nem szegi meg a kárenyhítési kötelezettségét, amikor ugyan nem igényelt álláskeresői járadékot, de bizonyítottan aktívan állást keresett, hirdetésekre válaszolt, interjúkon vett részt. A bizonyított aktív álláskereső alapján a munkavállalót terhelő kárenyhítési kötelezettség teljesítése általában megállapítható a tényállástól függően.

[20] Erre figyelemmel a felperes a tőle elvárható magatartást tanúsította, igyekezett elhelyezkedni, jövedelemre szert tenni. Az, hogy telefonon jelentkezett álláshirdetésekre, illetve interneten, a Facebook-on vette fel a kapcsolatot a hirdetőkkal nem róható terhére, ahogy az sem, hogy ennek további nyoma nem maradt.

[21] Az elsőfokú bíróság nyomatékosan értékelte, hogy a felperes nem rendelkezik középfokú végzettséggel, szakképzettséggel, rendkívül rövid és csekély munkatapasztalata van, és nem lehet eltekinteni a perbeli időszakra jellemző munkaerőpiaci helyzettől sem, amelyet a világjárvány befolyásolt.

[22] Az alperes fellebbezése folytán eljáró Fővárosi Ítéletábrla 2.Mf.31.135/2022/4. számú ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatta, a keresetet elutasította, és a felperest perköltség viselésére kötelezte azzal, hogy az illeték az államot terheli.

[23] A másodfokú bíróság álláspontja szerint a korábbi másodfokú határozatból felperes érvelésével ellentétben az is következett, hogy önmagában az Mt. rendelkezéseivel ellentétes, vagyis jogellenes elbocsátás ténye nem alapoz meg kártérítésfizetési kötelezettséget a munkáltató részéről. A jogszabály helyes értelmezése szerint amennyiben a munkavállaló a munkaviszonya jogellenes megszüntetésére alapítva kárigényt érvényesít, abban az esetben a kártérítés szabályait (Mt. 167. §) kell alkalmazni, vagyis a munkáltató csak akkor kötelezhető kártérítés címén elmaradt munkabér megfizetésére, amennyiben a munkavállalónak ezzel összefüggésben bizonyítottan kára keletkezett.

[24] A kártérítési szabályok alkalmazása abban az esetben mellőzhető, ha a munkavállaló az Mt. 82. § (4) bekezdése szerinti felmondási időre járó távolléti díjnak megfelelő jogintézmény alkalmazását kéri. Jelen perben a felperes az Mt. 82. § (2) bekezdése alapján kárként elmaradt munkabér igényt érvényesített, ezért az alperes jogellenes magatartásával összefüggésben keletkezett kárát bizonyítania kellett.

[25] Az egyértelmű alperesi nyilatkozatok alapján az elsőfokú bíróságnak azt is vizsgálnia kellett, hogy a felperes eleget tett-e kárenyhítési kötelezettségének, vagyis minden adott helyzetben tőle elvárhatót megtett-e annak érdekében, hogy elhelyezkedve a kárát mérsékelje.

[26] A másodfokú bíróság utalt az Mt. 167. § (2) bekezdésében foglaltakra is. A periratok alátámasztották, hogy a 8. általános iskolai végzettségű, ... lakhelyű, fiatal felnőtt felperes nem a tőle elvárható magatartást tanúsította a kárenyhítés során. Az alperes által becsatolt álláshirdetésre vonatkozó okirati bizonyíték azt igazolta, hogy a járványhelyzet ellenére több, a felperes számára megfelelő álláslehetőség is volt. Az ekként feltárt adatok szerint adatrögzítő, csomagoló, eladó, takarító, betanított segédmunkás munkaerőt kerestek a felperes lakóhelye környékén a keresetben megjelölt időszakban.

[27] Az elsőfokú bíróság az alperesi bizonyítékokat mellőzve olyan általános jellegű megállapításokat tett a felperes elhelyezkedési próbálkozásait, személyes körülményeit, a foglalkoztatási helyzetet illetően, amelyek a felperes – alperes által következetesen vitatott – személyes nyilatkozatain alapultak. Nem minősült a felperes konkrét személyes körülményei feltárásának a járványhelyzetre történő sommás, konkrét adatokat nélkülöző hivatkozás. Az elsőfokú bíróság úgy tekintette „elfogadhatónak”, vagyis bizonyítottanak a felperesi nyilatkozatok alapján, hogy igyekezett állást keresni és folyamatosan munkáltatókat felkutatni, hogy erre vonatkozóan egyetlen konkrét adat, munkáltató, munkakör és munkabér sem volt bizonyítva.

[28] A felperes arra hivatkozott, hogy az alperesnél végzett munkához hasonló állásokra jelentkezett, azonban a saját állításán kívül ezt semmivel sem bizonyította. A meghirdetett állásokról készített képernyőfelvétel nem igazolta a tényleges álláskeresést, annak konkrét körülményeire egyéb bizonyítást pedig a felperes nem ajánlott fel. Határozott, a releváns részletekre kiterjedő nyilatkozatot sem tett az elsőfokú eljárásban, nem adta elő, hogy mely munkáltatónál milyen módon és milyen munkakörre jelentkezett, miként utasították el, csupán általános hivatkozásokat tett.

[29] Az elsőfokú bíróság téves jelentőséget tulajdonított a felperes nem vitatott személyes körülményeinek, vagyis annak, hogy fiatal, egészséges és 8. általános iskolai végzettsége van, továbbá állítása szerint eddig csak autószerelő cégeknél végzett munkát. Mindebből ugyanis nem következik, hogy a felperes csak ilyen profilú munkáltatónál lett volna köteles munkát keresni. Azok a különösebb képesítést nem igénylő, döntő többségében fizikai munkakörök, melyekre az alperes a megismételt eljárásban álláshirdetéseket a 8. sorszámú beadványában csatolt a perbeli időszakra, a felperes számára reális és a körülményeihez igazodó álláslehetőségek voltak. Néhány kivételtől eltekintve az alperes által hivatkozott álláslehetőségek betöltése nem igényelt speciális végzettséget. Ezek az adatok egyértelműen bizonyították, hogy volt olyan állás, amely a felperes számára munkavégzési, jövedelemszerzési lehetőséget biztosíthatott, függetlenül a világjárvány akkori következményeitől.

[30] A felperes módosított keresetében az elérhető álláskeresési járadék levonásával terjesztette elő az igényét, ezért nem volt jelentősége az elsőfokú bíróság által hivatkozott azon bírói gyakorlatnak, miszerint bizonyítottan aktív álláskeresés esetén nem minősül a kárenyhítési kötelezettség megsértésének, amennyiben a munkavállaló nem veszi igénybe az álláskeresési járadékot.

[31] Az egészségügyi kiskönyv hiánya sem lehet alapos indoka az elhelyezkedés elmaradásának, mert ezt szükség esetén bármely munkavállaló által beszerezhető, annak esetleges hiánya nem volt az alperes terhére értékelhető. Úgyszintén nem eshet az alperes terhére, hogy a felperes az alperesi kérdésekre nem kívánt válaszolni a perben. Mindez pedig alátámasztja azt, hogy a felperes megszegte kárenyhítési kötelezettségét.

A felperes felülvizsgálati kérelme és az alperes felülvizsgálati ellenkérelme

[32] A felperes felülvizsgálati kérelmében a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését és a jogszabályoknak megfelelő határozat meghozatalát kérte. Utalt az Mt. 82. § (1) bekezdésére, a Kúria Közigazgatási- Munkaügyi Kollégiumának 6/2016. (XI. 28.) KMK véleményére, valamint több Kúria által hozott eseti döntésre.

[33] Érvelése szerint a joggyakorlatból egyértelműen látható, hogy az Mt. 82. § (1) bekezdése szerint azokat a munkáltatókat, akik a munkavállalóik jogviszonyát jogellenesen szüntették meg, a bíróságok kártérítésre kötelezték. Az Mt. 82. § (1) bekezdésében foglalt szabálynak az a célja, hogy a törvénybe ütköző magatartás ne maradjon jogkövetkezmény nélkül. A rendelkezés megalkotásával és kógensé minősítésével a jogalkotó feltehető célja az volt, hogy a jogellenes munkáltatói magatartást szankcionálja, különös tekintettel a munkaviszonyban fennálló alá- fölérendeltségi viszonyra, valamint a munkavállaló védelmére.

[34] A másodfokú bíróság arra a következtetésre jutott, hogy alperes annak ellenére, hogy a munkaviszonyt jogellenesen megszüntette, mentesül a következmények alól. Az Mt. 167. § (2) bekezdése szerint a munkáltatónak nem kell megtéríteni a kárnak azt a részét, amely abból származott, hogy a munkavállaló kárenyhítési kötelezettségének nem tett eleget. Tény, hogy jelen ügyben a felperes álláskeresői járadékban nem részesült részben saját mulasztásából adódóan, azonban mindent megtett annak érdekében, hogy munkát találjon.

[35] A felperes módosított kereseti kérelmében az elmaradt jövedelmet kártérítés jogcímén kérte 628.705 forint összegben kamataival. A jogszabályok alapján 161.000 forint összegű bruttó munkabéréből kellett kiindulni és abból levonni az SZJA-t, társadalombiztosítási járulékokat, és ezt 7 hónap időtartamra elszámolni (Mt.169.§ (1) bekezdés,172.§ (1),(2) bekezdés).

[36] A felperes felülvizsgálati kérelmében hivatkozott a 3/2014. (III. 31.) KMK véleményben foglaltakra. A munkáltató kártérítési felelőssége objektív alapú, ennek feltétele, hogy a munkaviszonnyal összefüggésben a munkavállalót kár érte. A munkáltató felelősséggel tartozik – függetlenül a saját felróhatóságától, vétkességétől – minden olyan kárért, ami a munkaviszonnyal összefüggésben éri a munkavállalót. A munkaviszony sajátosságából és az objektív felelősségből következően a munkáltató a teljes kárért felel, legfeljebb kárenyhítő körülményeket bizonyíthat, mely csupán csökkenti a kártérítés mértékét, de teljesen nem mentesíti a kártérítési felelősség alól. Ezzel összefüggésben utalt a Kúria Mfv.II.10.183/2015. (EH2015.12.M23.) elvi határozatra.

[37] A Kúria Közigazgatási és Munkaügyi Kollégiumának 6/2016. (XI. 28.) KMK vélemény 7. pontjában kifejtettek alapján felperes arra hivatkozott, hogy a munkavállaló kárenyhítési kötelezettsége elmulasztása elmaradt jövedelmet csökkentő hatásának bizonyítása a Pp. általános szabályaiból következően a munkáltatót terheli, hiszen az Mt. nem tartalmaz a bizonyítási terhet megfordító szabályt.

[38] Az alperes az eljárás során becsatolt olyan munkahelyeket, illetve munkaköröket, ahol a felperes álláspontja szerint elhelyezkedhetett volna. Ezen hirdetésekben néhány kivétellel nem szerepel, hogy ki a munkáltató, milyen bérrel foglalkoztatták volna a felperest, különös tekintettel arra, hogy az alperes által csatolt álláshirdetéseknek több mint a felénél nem teljes napi munkaidővel jött volna létre a munkaviszony.

[39] Alperes állítja, hogy a felperes „több ezer üres álláshely közül választhatott a perbeli időszakban”, azonban egy valós, releváns, felperes helyzetének megfelelő álláshirdetést sem csatolt. Nem hagyható figyelmen kívül az, hogy adott időszakban a Covid-19 koronavírus járvány miatt a foglalkoztatási lehetőségek beszűkültek.

[40] A Kúria joggyakorlat elemző csoportja kifejtette azt is, hogy a munkavállaló nem szegi meg kárenyhítési kötelezettségét, amikor nem igényel álláskeresői járadékot, de bizonyítottan aktívan állást keres, hirdetésekre válaszol, állásinterjún vesz részt, felperes pedig ezen kötelezettségének eleget tett.

[41] A felperes munkaviszonya megszűnését követően álláskeresői járadék igénylése iránt bement a Munkaügyi Hivatalba, azonban elküldték azzal, hogy társadalombiztosítási kiskönyvét is vigye magával. A munkáltató a munkaviszony megszűnését követő egy hónap elteltével bocsátotta ezt a felperes rendelkezésére, amivel az Mt. 80. § (2) bekezdésében foglalt kötelezettségének nem tett eleget. A felperes álláspontja szerint már ez megalapoz legalább egy havi távolléti díjnak megfelelő összeget.

[42] Felperes mindent megtett annak érdekében, hogy új munkahelyet találjon, és mielőbb munkába álljon. Kezdetben autómosást hirdető cégnél jelentkezett, később már bármilyen munkakörre, mely korának és végzettségének megfelelt. Elhelyezkedett volna a cím5, ahol lakik, azonban minden állásinterjú eredménytelenül zárult.

[43] A felperes 2022. január 13-án kelt beadványához mellékelten csatolta azokat az álláshirdetéseket, melyekre a perbeli időszakban jelentkezett. Ez volt fellelhető, azonban ténylegesen több helyre is beadta pályázatát, illetve telefonon is próbálkozott, az e-mail útján történő jelentkezéseket a rendszer automatikusan törli, így utóbb ezt már bizonyítani nem tudta.

[44] A másodfokú bíróság meglátása szerint a felperesnek igazolnia kellett volna, hogy nem volt jövedelme. A munkaviszony létesítése esetén a munkáltatót bejelentési kötelezettség terheli, így annak nyoma lett volna, ha a felperes dolgozott volna valahol, ahonnan jövedelme származott.

[45] A másodfokú bíróság kizárólag az alperes által csatolt képernyőfotókat fogadta el úgy, hogy azokhoz kapcsolódóan egyetlen konkrét adat, munkáltató, munkakör és munkabér sem lett bizonyítva. Alperest terhelte pedig annak igazolása, hogy a felperes nem tett eleget kárenyhítési kötelezettségének. Életszerűtlen, és a valóságtól teljesen távol álló a másodfokú bíróság azon indokolása, hogy a felperes számára a munkavégzési lehetőség biztosított volt függetlenül a világjárvány akkori következményeitől.

[46] A jogellenes munkaviszony megszüntetés következtében a károkozó alperes köteles az elmaradt jövedelmét megtéríteni az Mt. 82. § (1) bekezdés alapján. Az Mt. 167. § (2) bekezdése szerint a munkáltatónak nem kell megtéríteni a kárnak azt a részét, amely abból származott, hogy a munkavállaló a kárenyhítési kötelezettségének nem tett eleget, a felperes azonban minden módon megpróbált elhelyezkedni.

[47] Az Mt. 82.§ (1) bekezdés megalkotásával és kógens minősítésével a jogalkotó feltehető célja az volt, hogy a jogellenes munkáltatói magatartást szankcionálja különös tekintettel a munkaviszonyban fennálló alá- fölérendeltségi viszonyra, valamint a munkavállaló védelmére. A másodfokú bíróság ítélete lehetőséget teremt arra, hogy bármely munkáltató, aki jogellenesen szünteti meg munkavállalója jogviszonyát teljes egészében mentesüljön a törvényben rögzített objektív kártérítési felelősség mellett is a fizetési kötelezettség alól.

[48] Az alperes felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályában való fenntartását kérte.

[49] A felperes tárgyaláson módosított kereseti kérelme az Mt. 82. § (1) és (2) bekezdésein alapult, tehát erre alapozva igényelt hét havi távolléti díjnak megfelelő összeget. Mindezt kártérítésként kérte, elmaradt jövedelem címén. Ennek ellenére a kára összegét nem bizonyította.

[50] A munkavállalónak, - ha a munkaviszonyát jogellenesen szüntette meg a munkáltató – választási lehetősége van: igényét az Mt. 82. § (1), (2) bekezdése vagy ugyanezen paragrafus (4) bekezdése alapján terjesztheti elő.

[51] Az elsőfokú bíróság helytelenül értelmezte az Mt. fenti szakaszait, pedig a perben többször is idézett 3/2014. (III. 31.) KMK vélemény egyértelműen akként foglal állást, hogy a munkavállalónak bizonyítania kell kára összegét.

[52] Felperes mivel az Mt. 82. § (1), (2) bekezdéseire alapozta követelését nem mentesülhetett volna a bizonyítási kötelezettség alól, ettől azonban elzárkózott, amiben az elsőfokú bíróság jogszabálysértő módon támogatta.

[53] Felperesnek lehetősége lett volna, hogy a jogellenes jogviszony megszüntetés jogkövetkezményeit bizonyítás nélkül követelje az Mt. 82. § (4) bekezdése szerint, azonban nem ezt tette.

[54] A felperes által megtagadott bizonyítás mellett azt az összeget is figyelembe kellett volna venni, amelyet munkavállalóként „elvárhatóan megkereshetett volna”. Ezzel kapcsolatban az alperes fontosnak tartotta hangsúlyozni, hogy életszerűtlen, miszerint egy 26 éves, egészséges nő nem kap állást, ezért elmaradt jövedelme keletkezik. A felperes ezzel kapcsolatban nem csak életszerűtlen, hanem kifejezetten valótlan állítást tett, ugyanis az alperesi cég tevékenységi köreihez hasonló munkát végző cég honlapján látható munka közben.

[55] Az alperesnek csak a kártérítés mértékével, összecszerúságával és a felperes kárenyhítési kötelezettségével kapcsolatban volt lehetősége a megismételt eljárásban bizonyításra, bizonyítás indítványozására. Ekkor azonban nem kapott információt arról, hogy a felperes milyen bizonyítékokat és bizonyítási indítványokat tesz, nem volt abban a helyzetben, hogy saját bizonyítási indítványait megtehesse.

[56] Vitatható a felperes azon állítása, hogy alperes elzárkózott volna a bizonyítási érdeknek megfelelő bizonyítás és bizonyítási indítványok megtétele elől a kárigény körében. A felperes valótlan állítást tett arról, hogy az alperesnél fennállt munkaviszonyának megszüntetését követően nem tudott elhelyezkedni.

[57] Arra az esetre, ha a felperesnek esetleg mégsem lett volna munkaviszonya, az alperes szerint az autókozmetikában betöltött munkaviszonyához nem volt szükséges semmiféle képesítés vagy végzettség, így az alperesnél fennállt munkaviszony szerinti munkakörben a minimálbérre vonatkozó szabályok szerint tudott volna elhelyezkedni, ami 2020-as évben 161.000 forint volt.

[58] A kár bekövetkeztének bizonyítása a munkavállalót terhelte, az alperest pedig annak igazolása, hogy a felperes kárenyhítési kötelezettségét megszegte, azonban ezen bizonyítás tekintetében alperes állítási és bizonyítási szükséghelyzetben volt (Pp. 265. § (2) bekezdés). Az alperes jogi képviselője a 2022. március 10-én tartott tárgyaláson kérdéseket tett fel a felperesnek, aki azok megválaszolásától elzárkózott.

[59] A felperes által csatolt 12 darab álláshirdetés címén benyújtott képen semmi nem utal arra, hogy jelentkezett ezen állásokra, továbbá egy bizonyítékot sem csatolt, amely az ezekre történő jelentkezés tényét alátámasztaná. Az a körülmény sem bizonyított, hogy a képernyőfotókat az ott megjelölt időpontban készítette a felperest.

A Kúria döntése és jogi indokai

[60] A felülvizsgálati kérelem nem megalapozott.

[61] A Pp. 423. § (1) bekezdése alapján a Kúria a felülvizsgálat során a felülvizsgálati kérelem keretei között, az ott megjelölt jogszabályok tekintetében vizsgálhatta a jogerős ítélet jogszabálysértő voltát figyelemmel a Pp. 523. §-ban foglaltakra is.

[62] A felülvizsgálati eljárásban is irányadó tényállás szerint az alperes jogellenesen járt el, amikor a felperes jogviszonyát szóban, azonnali hatállyal megszüntette. Jelen pernek kizárólag az ezzel összefüggő jogkövetkezmény (az Mt. 82. § (1), (2) bekezdésre alapított igény) képezhetette a tárgyát.

[63] A másodfokú bíróság helyesen fejtette ki az ítélezési gyakorlatra is figyelemmel, hogy a jogellenes jogviszony megszüntetés esetén érvényesített kárigényekre az Mt. 167. §. rendelkezései alkalmazandóak, vagyis a munkáltató akkor kötelezhető kártérítés megfizetésére elmaradt munkabér címén, ha a kár valóban bekövetkezett.

[64] Az Mt. 167. § (2) bekezdése alapján a munkáltatónak nem kell megtérítenie a kárnak azt a részét, amely abból származott, hogy a munkavállaló kárenyhítési kötelezettségének nem tett eleget. A bizonyítás ebben a körben a 6/2016. (XI. 28.) KMK vélemény 7. pontjában rögzítettekre is figyelemmel a munkáltatót mint károkozót terheli. Amennyiben a bizonyítás nem vezet eredményre, a sikertelenség az ő terhére értékelendő (EBH2015.M23.).

[65] A kárenyhítési kötelezettség terjedelmét a bíróságoknak részben objektív (munkaerőpiaci helyzet egy adott régióban, a munka jellege), részben szubjektív (életkor, képzettség, végzettség, lakóhely, családi körülmények, egészségi állapot) körülmények együttes mérlegelése alapján kell meghatározni. Mindezek ismeretében lehet állást foglalni ugyanis arról, hogy a károsultól milyen magatartás várható el a kárenyhítés érdekében, illetve melyek azok, amelyek ezen túlmutatnak (BH2020.119.).

[66] Fentiek vizsgálata alapján a másodfokú bíróság helyesen fejtette ki, hogy a 8. általános iskolai végzettségű, budapesti lakóhelyű, fiatal felnőtt felperes nem a tőle elvárható magatartást tanúsította elhelyezkedése érdekében, ezáltal kárenyhítési kötelezettségének teljesítését elmulasztotta.

[67] Az alperes bizonyította, hogy a felperes komoly elhelyezkedési szándék esetén talált volna munkát, hiszen adatrögzítő, csomagoló, eladó, takarító munkakörbe munkaerőt kerestek, amely tevékenységek szakképesítés nélkül is elláthatóak voltak, és nem jelentettek komolyabb fizikai igénybevételt.

[68] A felperes állította, hogy adott időszakban ő maga is munkát keresett, e körben olyan álláshirdetéseket csatolt, ahol végzettségének megfelelő munkakörben elhelyezkedni próbált. Állítását azonban semmivel sem tudta alátámasztani. Konkrétan egyetlen munkahelyet sem nevezett meg, ahol elhelyezkedni szeretett volna, jelentkezése megtörténtét nem támasztotta alá, és nem igazolta, hogy mely munkahelyről, milyen indokkal, mikor utasították el jelentkezését. Úgy nyilatkozott, hogy önéletrajzot is csatolt egyes jelentkezésekhez, de ezt sem támasztotta alá semmivel, nem jelölt meg olyan munkahelyet, amelynek rendelkezésére bocsátotta a szenzitív adatait is tartalmazó iratot.

[69] Az egészségügyi kiskönyv hiánya nem mentesíthet a kárenyhítési kötelezettség teljesítése alól, mert a felperes nem jelölt meg olyan munkahelyet, ahol a kiskönyv hiánya miatt nem foglalkoztatták, az irat pedig könnyen beszerezhető lett volna a részéről is. A

munkaviszony megszüntetési iratok alperes általi késedelmes kiadásával összefüggő felperesi előadás a kártérítés körében nem volt értékelhető, mivel felperes álláskeresői járadék iránti igény érvényesítését nem bizonyította, ennek összegét elmaradt jövedelme számításakor levonta.

[70] A következőket ítélezési gyakorlat szerint a kárenyhítési kötelezettség teljesítése körében a bíróság „köztudomású” adatokat nem vehet figyelembe (Mfv.II.10.426/2017/9.). A peradatok alapján a világjárvány okozta nehézségek mellett is biztosított volt a felperes számára elhelyezkedési lehetőség, amivel nem élt.

[71] A felperes jelen perben az Mt. 82. § (2) bekezdése alapján kárként elmaradt munkabért igényelt, bekövetkezett kárának összegét azonban fentiek szerint nem tudta igazolni. Az Mt. 82. § (4) bekezdése szerinti felmondási időre járó távolléti díjnak megfelelő összeg megtérítését pedig nem igényelte, holott a kártérítési szabályok alkalmazása ebben az esetben mellőzhető lehetett volna.

[72] A kifejtettekre tekintettel a Kúria a jogerős ítéletet hatályában fenntartotta a Pp. 424. § (1) bekezdésére tekintettel, mivel a felülvizsgálati kérelem jogszabálysértés megállapítására nem adott módot.

[73] Az eljárás során a felperes teljes mértékben pervesztes lett, ezért a Kúria a Pp. 83. § (1) bekezdése alapján kötelezte az alperes felülvizsgálati eljárásban felmerült költsége megfizetésére. Az általa megjelölt, és felszámítani kívánt költségek összegét azonban a Kúria rendkívül eltúlzottnak találta a kifejtett ügyvédi tevékenység munka- és időigényességére, valamint a pertárgyértékre tekintettel, így a perköltség összegét mérlegeléssel, csökkentett mértékben állapította meg a 32/ 2003.(VIII.22) IM rendelet 3.§ (2) bekezdés a) pont, (5), (6) és 4/A § alapján.

[74] A felperest a Pp. 525. §-ban meghatározott munkavállalói költségmentesség illeti meg, így a felülvizsgálati eljárás illetéke az államot terheli a Pp. 102. §-a értelmében. A felperes által tévesen lerótt 12.575. forint illeték az Illetékről szóló 1990. évi XCIII. törvény 80. § (1) bekezdés i) pontja alapján visszaigényelhető.

[75] Az ítélet elleni további felülvizsgálati eljárás lehetőségét a Pp. 407. § (1) bekezdés d) pontja zárja ki.

[76] A Kúria a felülvizsgálati kérelmet tárgyaláson bírálta el a Pp.405.§ (1) bekezdése alapján alkalmazandó Pp.376.§ (1) bekezdése szerint.

Budapest, 2023. március 8.

Dr. Hajdu Edit s.k. a tanács elnöke, Dr. Mészárosné dr. Szabó Zsuzsanna s.k. előadó bíró,

Dr. Stark Marianna s.k. bíró, Dr. Tánczos Rita s.k. bíró, Szolnokiné dr. Csernay Krisztina s.k. bíró